

Klokken

Hieronder staan een aantal verschillende klokken afgebeeld die bepaalde tijdseenheden verduidelijken door deze te visualiseren. Je kunt deze klokken zo uitprinten, maar beter is het om ze wat groter te maken.

Het voordeel van visualisatie in de vorm van een klok is dat duidelijk te zien is, dat elementen steeds in een bepaalde volgorde terugkeren, zoals de seizoenen.

Vaak wordt in de onderbouw van de basisschool wel met dagritme kaarten en kalenders gewerkt, maar daarin wordt minder duidelijk dat er een terugkerend patroon is. Door met deze klokken te werken worden de kinderen al enigszins voorbereid op het gebruik van een 'gewone' (uren)klok. Ze zijn dan namelijk gewend aan de weergave van tijd in een cirkel.

Er zijn klokken met de volgende tijdsindelingen afgebeeld:

- seizoenen;
- maanden;
- seizoenen en maanden gecombineerd;
- dagen van de maand;
- dagen van de week;
- dagindeling op school;
- uren.

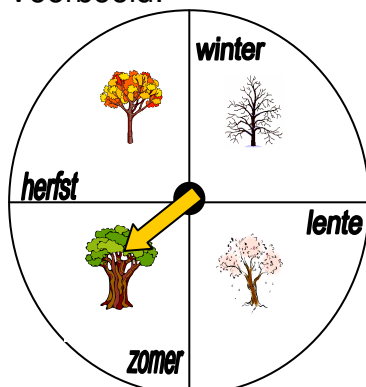
Het gebruik van de verschillende klokken kun je langzaam opbouwen. Aanvankelijk kun je bijvoorbeeld alleen de klok met het dagritme gebruiken. Vervolgens komt de klok met de dagen van de week erbij, dan die met de maanden, gevolgd door de dagen van de maand en tot slot de seizoenen. Hierdoor wordt het tijdsbegrip van de kinderen langzaam uitgebreid en komt er niet te veel abstracte informatie tegelijk op hen af. Je werkt dus als het ware van 'klein' naar 'groot'. Dus van iets wat dichtbij de kinderen staat (met het dagritme hebben ze elke dag te maken) naar iets wat verder van hen af staat (maanden en seizoenen).

Je kunt de verschillende klokken samen gebruiken, zodat een compleet beeld ontstaat van de verschillende tijdseenheden. Je kunt ze naast elkaar hangen in de volgorde zoals die hierboven staat. Dus van 'groot' naar 'klein'.

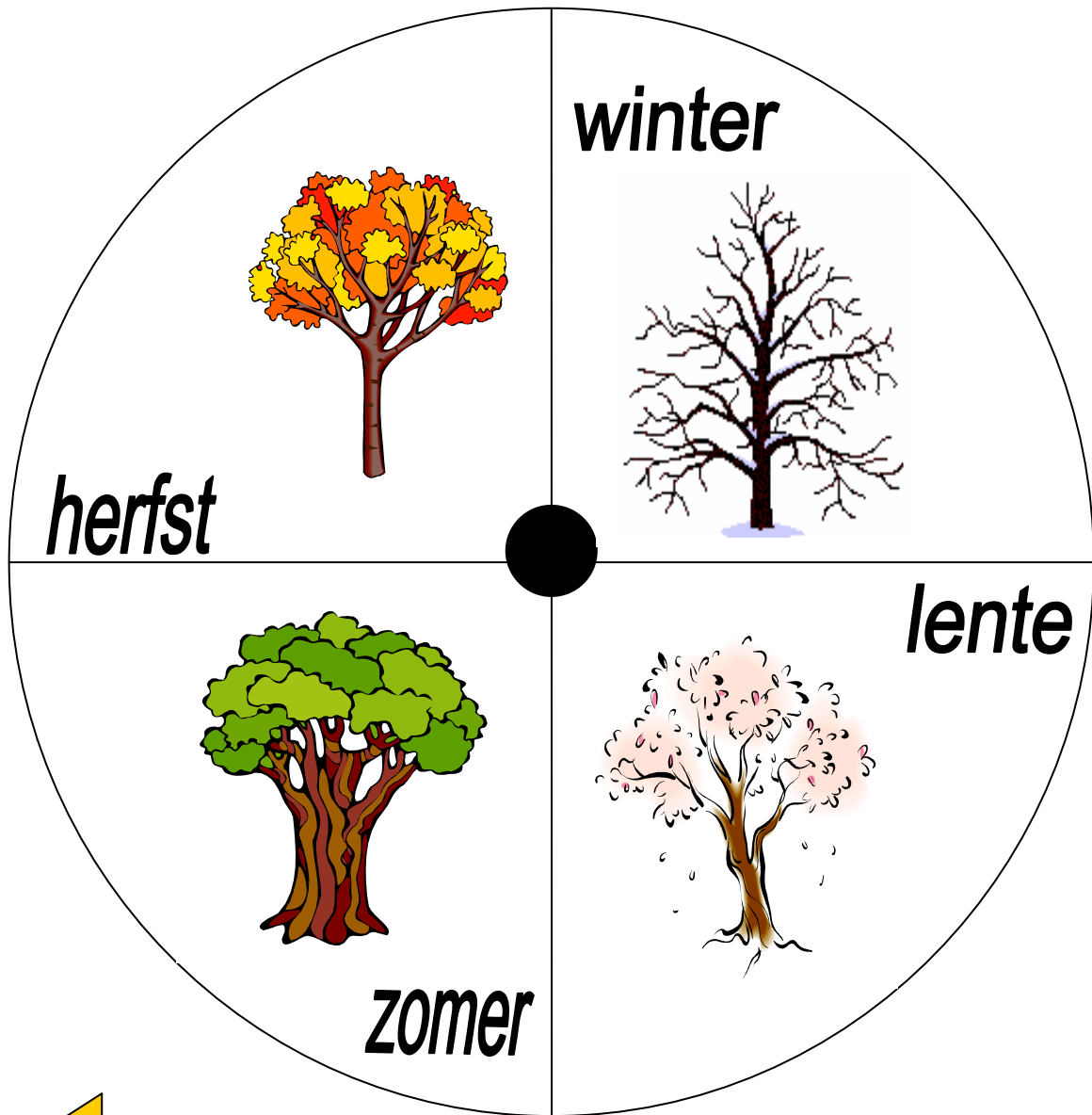
Na verloop van tijd zien de kinderen dan dat op de ene klok de wijzer vaker verschoven moet worden dan op de ander. Zo zal de wijzer op de klok met de dagen van de maand logischerwijs veel vaker (elke dag) verschoven moeten worden dan de wijzer van de klok met de seizoenen (4 keer per jaar).

Net als op een gewone klok zitten kun je op deze klokken wijzers aanbrengen, zodat aangegeven kan worden wat op dat moment van toepassing is. Je kunt dan met de kinderen elke dag tijdens de dagopening de wijzers op de klokken goed zetten. Om de wijzers rond te kunnen laten draaien, kun je splitpenningen gebruiken.

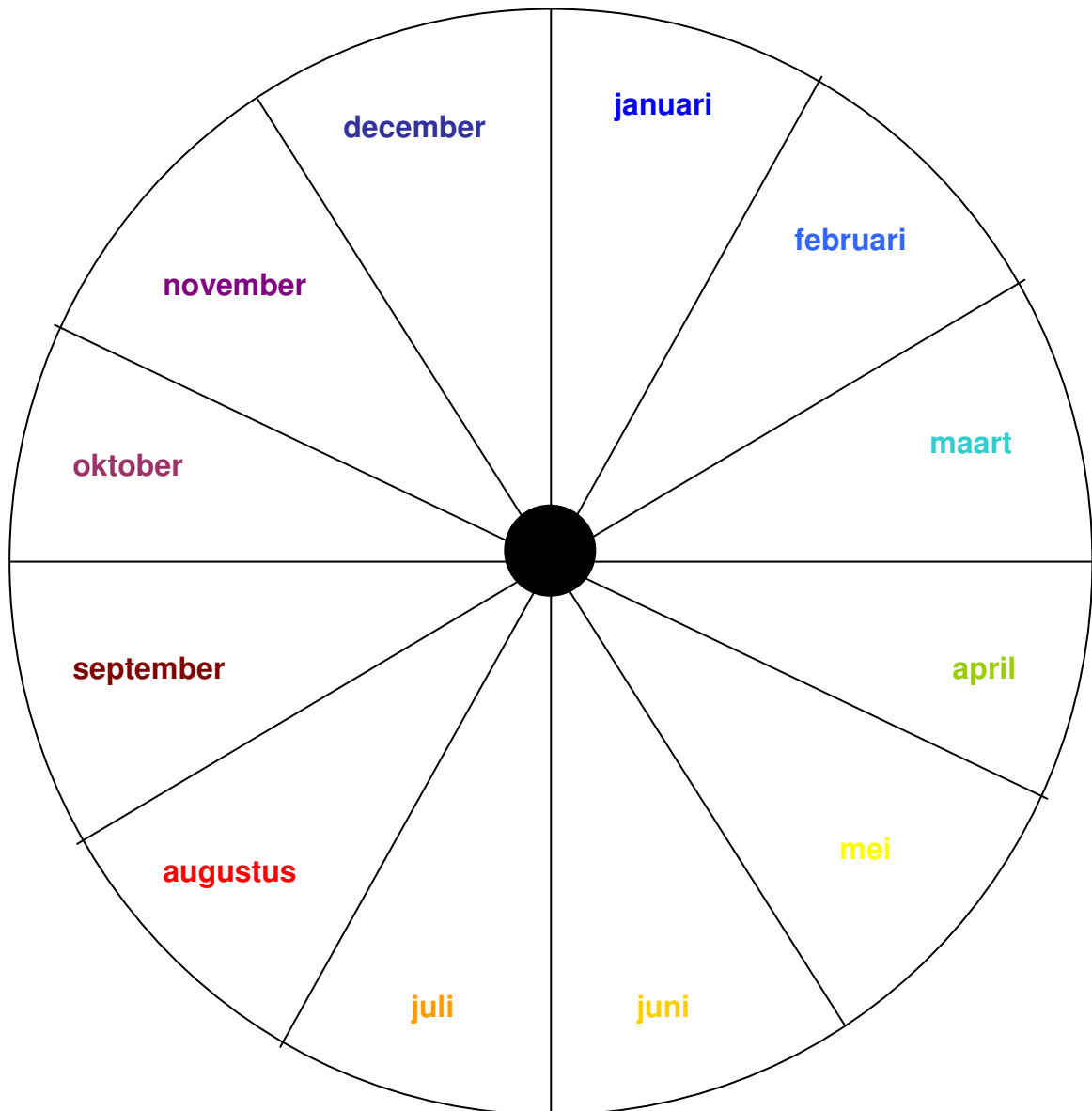
Voorbeeld:

Seizoenen

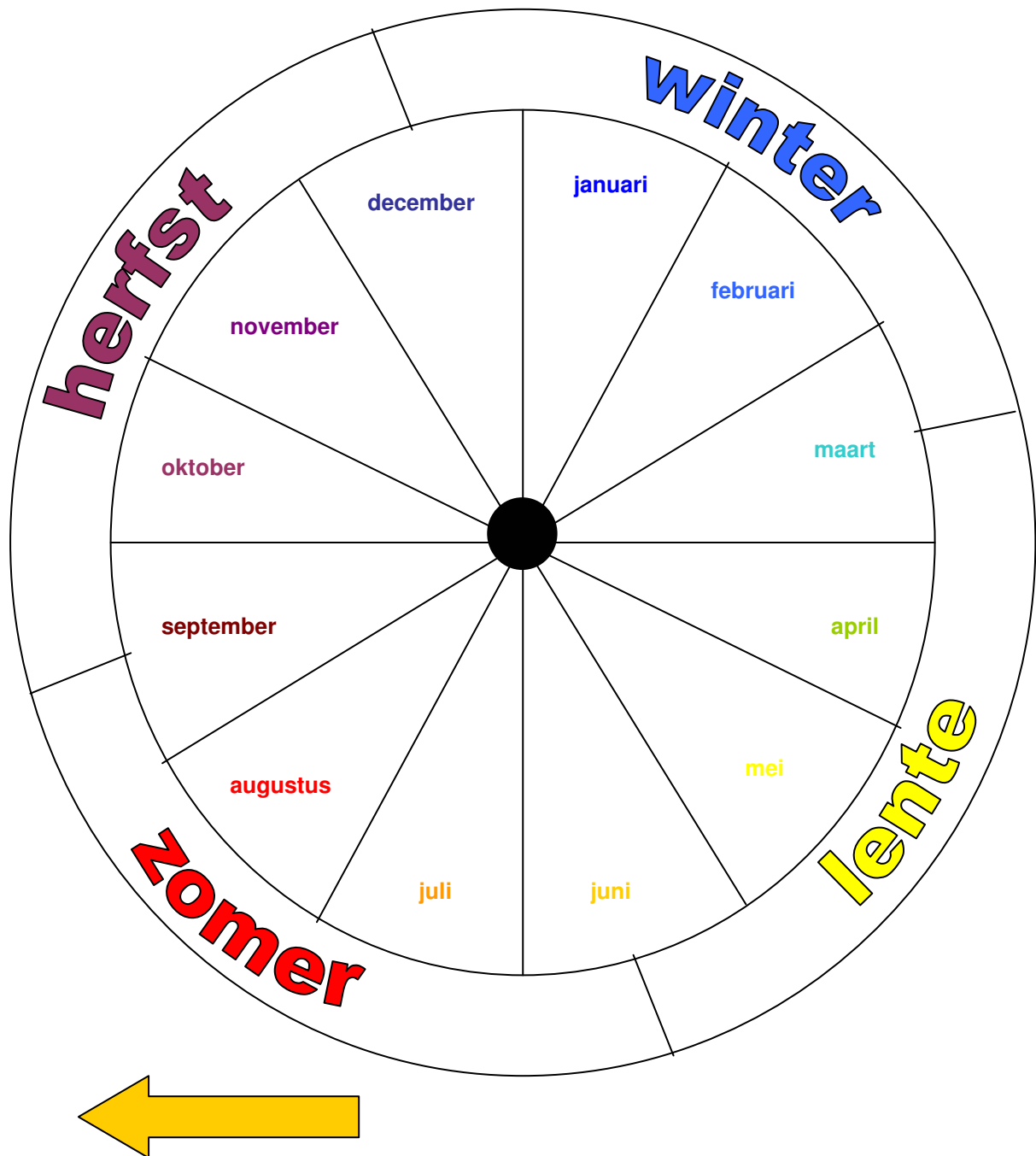

Maanden

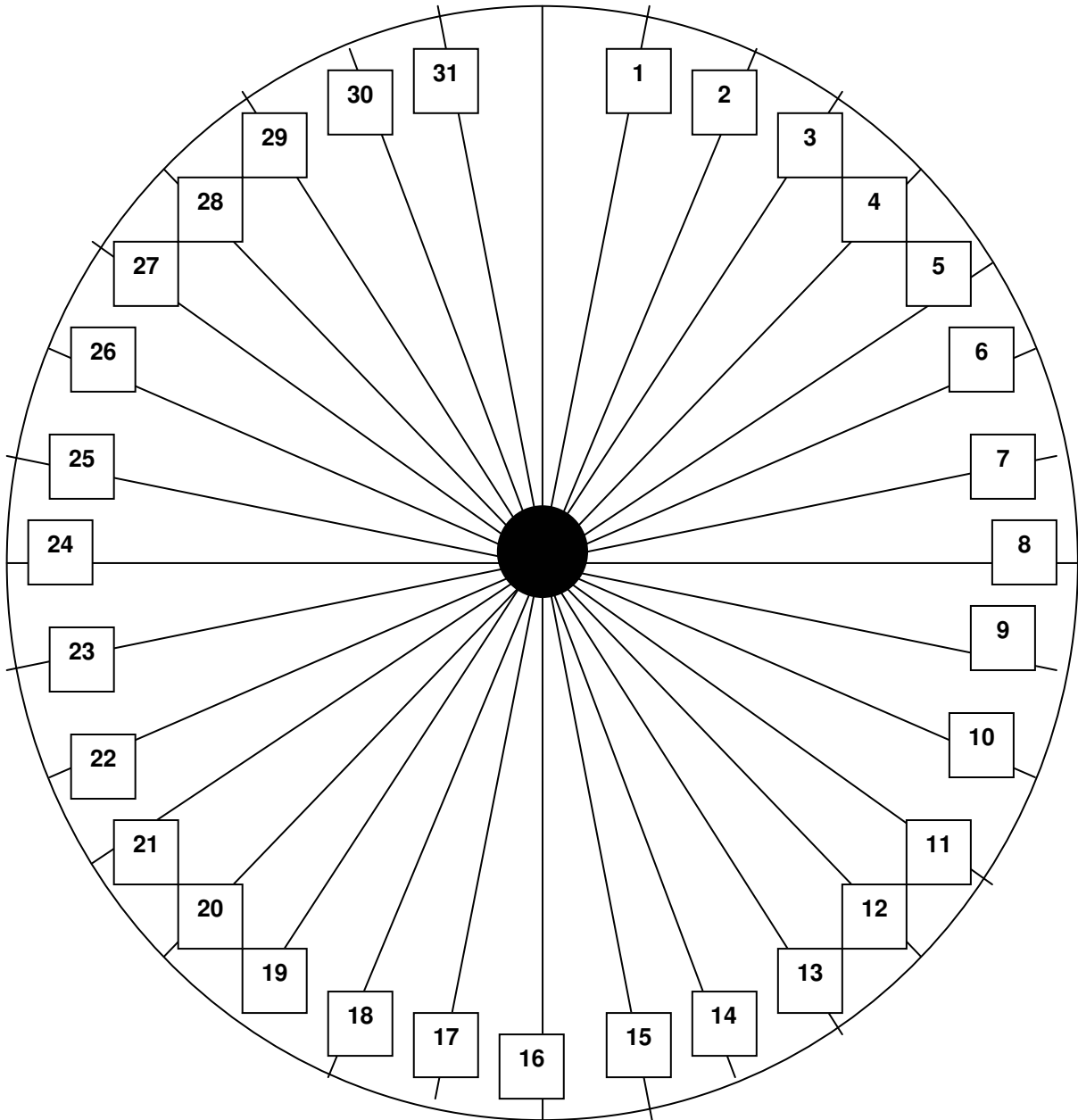

Seizoenen en maanden

In deze klok zijn de twee voorgaande klokken gecombineerd, zodat de samenhang tussen de seizoenen en de maanden duidelijk zichtbaar wordt. Zo kun je goed zien uit welke maanden een seizoen bestaat.

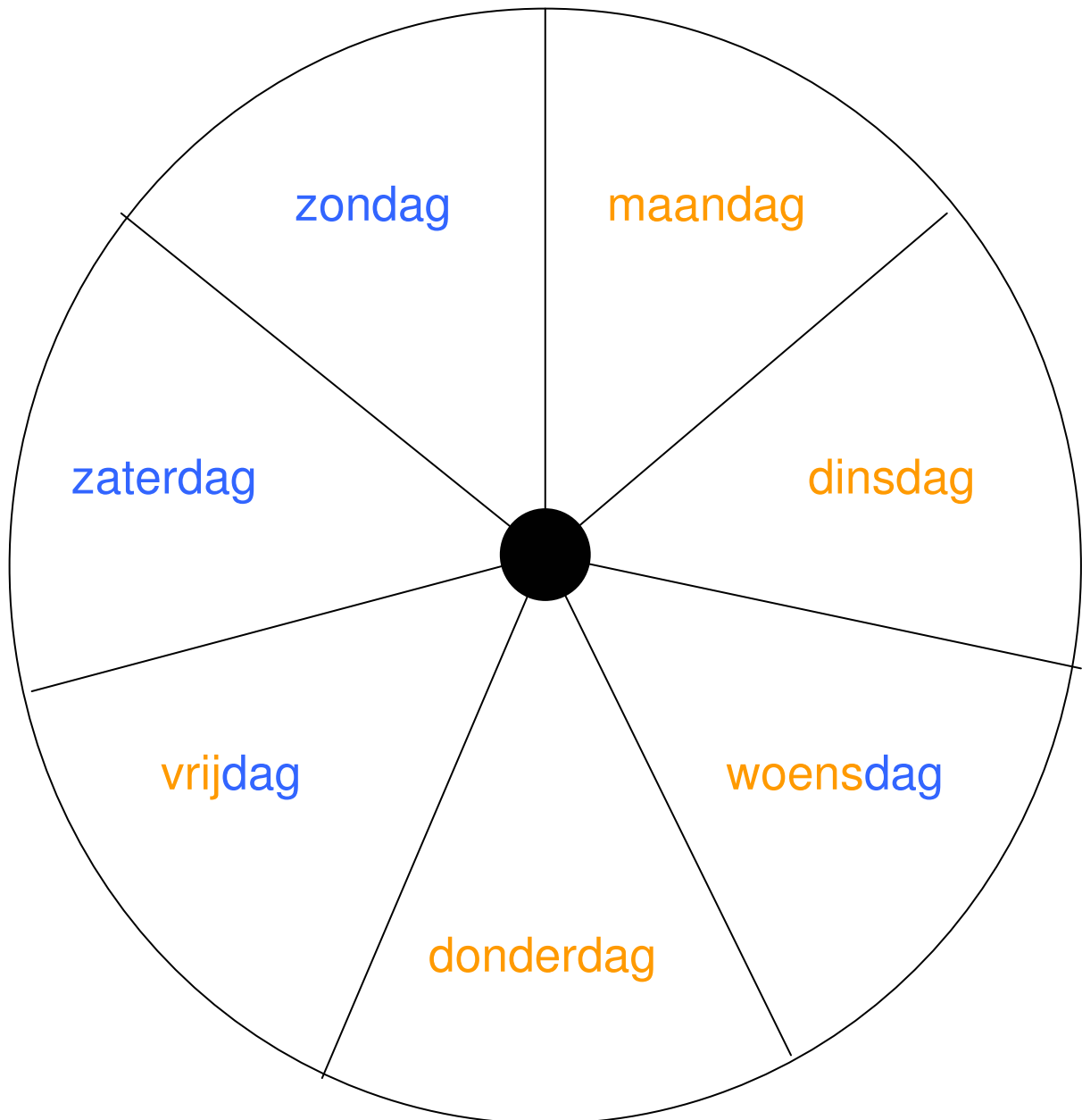

Dagen van de maand

Dagen van de week

De letters van de dagen hebben verschillende kleuren om duidelijk te maken wanneer de kinderen naar school moeten en hoe vaak. Zaterdag, zondag en de helft van woensdag en vrijdag zijn blauw. Blauw geeft dus aan wanneer ze niet naar school hoeven en oranje wanneer wel. Je kunt dit desgewenst aanpassen aan het rooster van je klas.

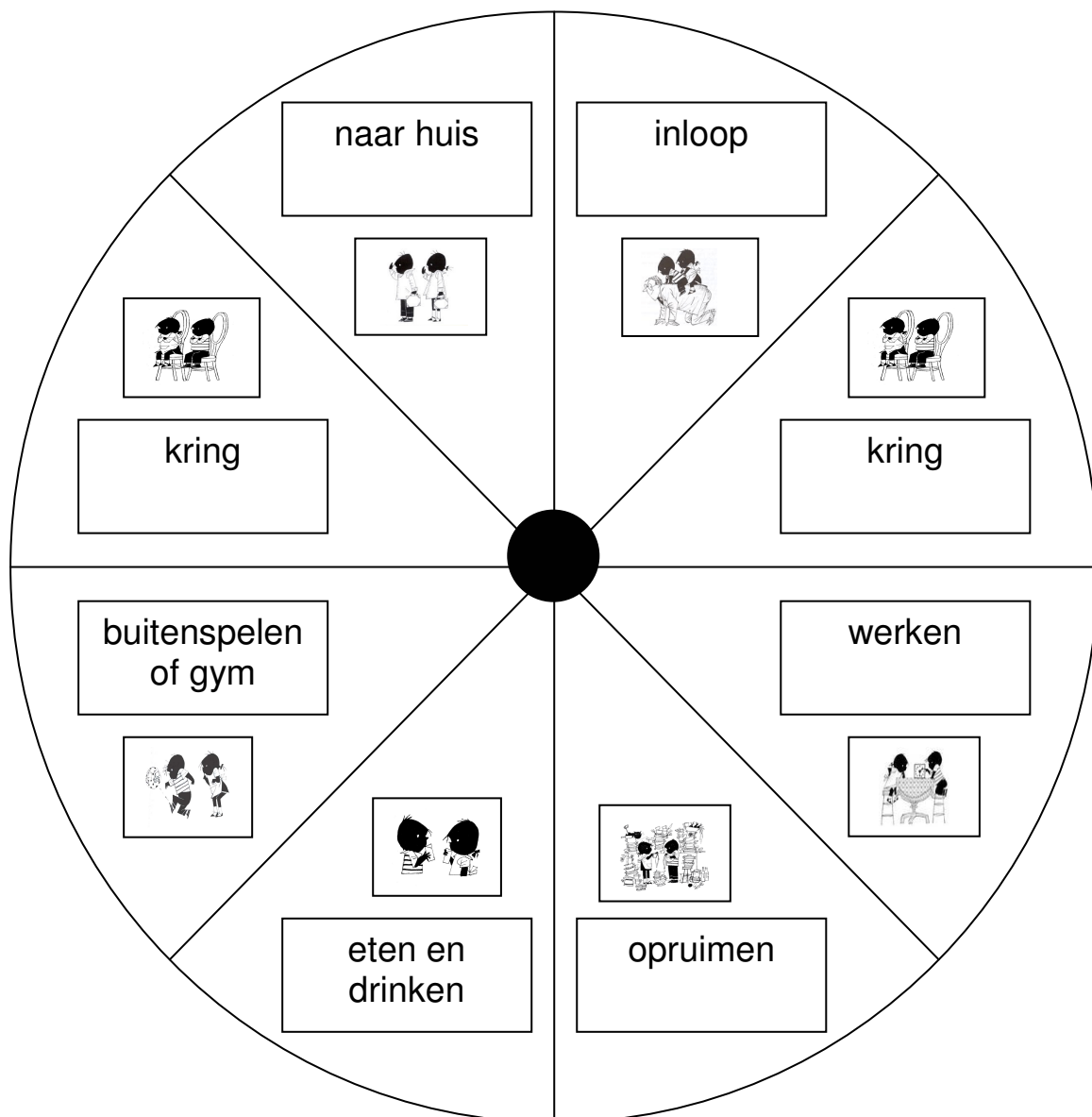

Dagindeling

Je kunt deze klok natuurlijk indeling zoals je zelf wilt, zodat het past bij het dagritme van je klas. Het handigst is het als je losse kaartjes maakt, die je op kunt hangen.

Je kunt dan ook kaartjes maken voor bijvoorbeeld een verjaardag, tv-kijken, enz. Kijk voor meer ideeën ook eens bij de dagritmekaarten op deze website.

Je kunt deze klok in plaats van of naast dagritmekaarten gebruiken. Op momenten dat er van activiteit gewisseld gaat worden, kun je dit bijvoorbeeld aangeven door een bepaald signaal te laten klinken, zoals een liedje, een klappgeluid of een instrument (triangel, fluit, trom). De kinderen weten dan dat ze naar de klok moeten kijken. Op dat moment kun je de wijzer van de klok verschuiven, zodat de kinderen weten welke activiteit nu volgt. De kinderen kunnen dan bijvoorbeeld na het werken zelf overgaan op het opruimen.

Uren

De klok is zo weergegeven dat hij ook ingezet kan worden om uit te leggen hoe de digitale tijden genoteerd worden.

De kleuren van de cijfers geven aan welk deel van de dag het is. Blauw is nacht, groen is ochtend, rood is middag en paars is avond.

Bij deze klok zou je ook nog de verdeling van de minuten kunnen laten zien door bijvoorbeeld vier streepjes tussen de hele uren (de getallen) te zetten.

